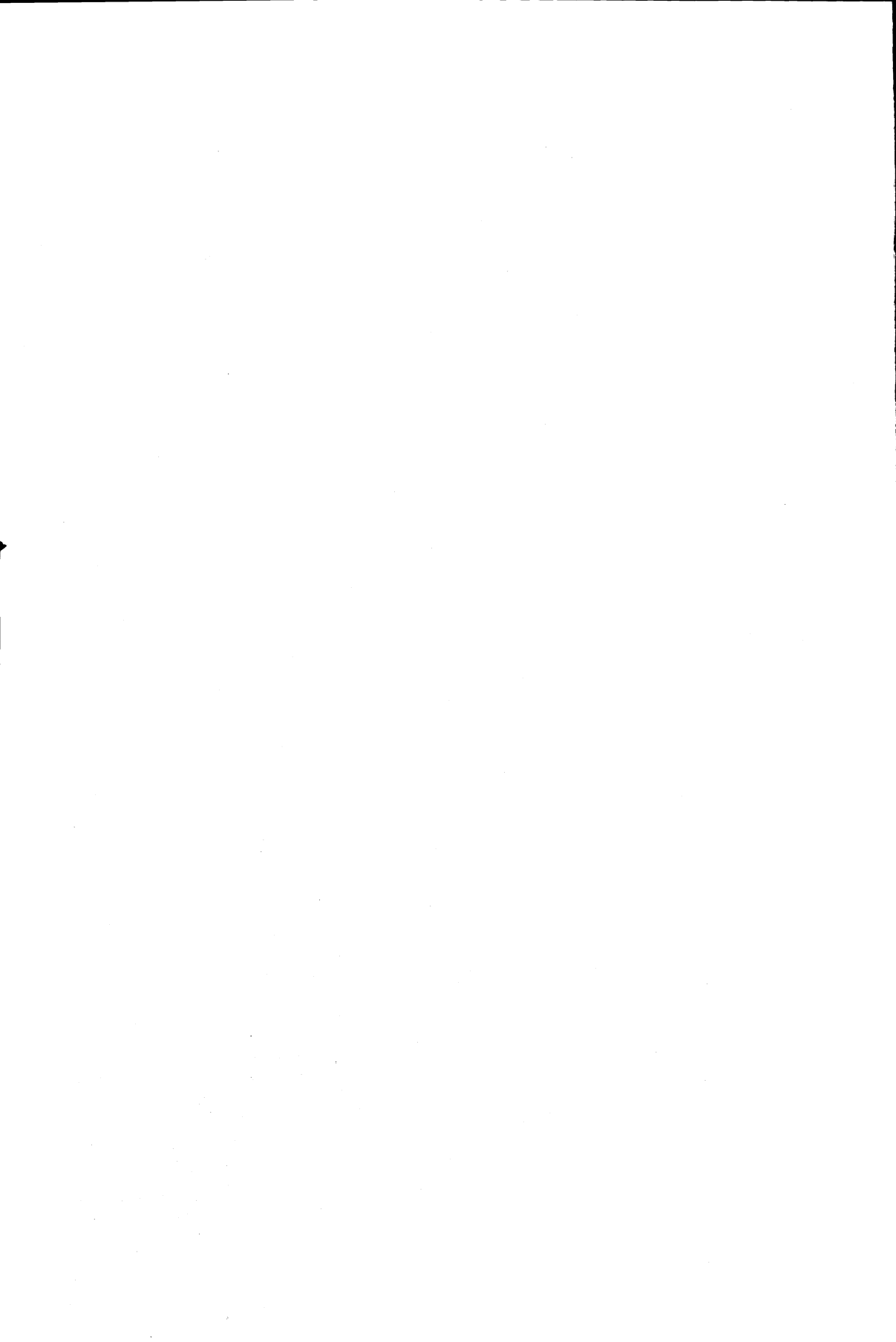

Doç. Dr. Mehmet SOMER'in
Anısına
ARMAĞAN

Doç. Dr. Mehmet SOMER
(1958 - 2003)

**Doç. Dr. Mehmet SOMER'in
Anısına
ARMAĞAN**

YAYINA HAZIRLAYAN
Yrd. Doç. Dr.
Murat Yusuf AKIN

İSTANBUL 2006

Yayın No : 1397
Armağan Dizisi : 8

HUKUK ARAŞTIRMALARI DERGİSİ ARMAĞAN ÖZEL SAYISI Cilt 12, Sayı 1-3 2004-2006

Haziran 2006 - İSTANBUL

ISBN 975 - 400 - 294 - 0

**Marmara Üniversitesi Hukuk Fakültesi
Haydarpaşa
Üsküdar / İSTANBUL
Tel: 0216 349 84 00**

Bu yayımla ilgili olarak Fikir ve Sanat Eserleri Kanunundan doğan her türlü haklar saklıdır. Yayının tamamının veya bir bölümünün izinsiz olarak herhangi bir şekilde çoğaltılması yasaktır.

Bu yayındaki makalelerde belirtilen görüşler yazarlara aittir. Yayın Kurulu, makalelerde ileri sürülen görüşlerden dolayı sorumluluk kabul etmez.

Doç. Dr. Mehmet SOMER'in Anısına Armağan, Marmara Üniversitesi Yayın Komisyonu 17.04.2006 Tarih ve 1 No'lu Kararı'na istinaden yayınlanmıştır.

Eserdeki makaleler esasen teslim olundukları tarihler itibarıyla günceldir.

Dizgi : Beta Basım A.Ş.
Baskı - Cilt : Kurtiş Matbaacılık
Topkapı/İSTANBUL
Kapak Tasarım : Gülgönca Çarpık

Beta BASIM YAYIM DAĞITIM A.Ş.
Himaye-i Etfal Sokak Talas Han No. 13-15
Cağaloğlu - İSTANBUL
Tel : (0-212) 511 54 32 - 519 01 77
Fax: (0-212) 511 36 50
e-mail: betakitap@betakitap.com
www.betakitap.com

YAYIN KURULU

Prof. Dr. Merih Kemal OMAĞ
Prof. Dr. Güzin ÜÇİŞİK
Doç. Dr. Lerzan YILMAZ
Yrd. Doç. Dr. Murat Yusuf AKIN
Yrd. Doç. Dr. Birgül SOPACI
Yrd. Doç. Dr. R. Tamer PEKDİNÇER

YAYINA HAZIRLAYAN

Yrd. Doç. Dr. Murat Yusuf AKIN

TASHİHLER

Ar. Gör. İrem ARAL
Ar. Gör. Özlem Karaman COŞGUN
Ar. Gör. Salih Önder YEŞİLTEPE
Ar. Gör. Ayşegül SEZGİN
Ar. Gör. Hanife DOĞRUSÖZ
Ar. Gör. Seda Ş. GÜNGÖR

Doç. Dr. MEHMET SOMER'in
BİLİMSEL ÇALIŞMALARI

- **Türk Hukukunda Başkası Hesabına Sigorta İstanbul 2002. (Doçentlik Tezi)**
- **Özel Sigorta Mevzuatı İst.1997**
- **Sermaye Piyasası Kanunu Hükümlerinin Türk Ticaret Kanununun Tedrici Kuruluş Sistemi üzerindeki Etkileri İstanbul 1990 (Doktora Tezi)**
- **Ticaret Şirketleri Uygulama Rehberi Cilt 1. Anonim Şirketler İst. 1992**
- **Başkası Hesabına Sigortanın Gerçekleşme Şekilleri (Prof. Dr. Fahri-
man Tekil'in Anısına Armağan, İstanbul 2003 s. 43-62.)**
- **3167 Sayılı Çekle Ödemelerin Düzenlenmesi ve Çek Hamillerinin Korunması Hakkında Değişiklik Yapılmasına İlişkin Adalet Bakanlığının Kanun Taslağı Hakkında Görüşler (3167 Sayılı Çekle Ödemelerin Düzenlenmesi ve Çek Hamillerinin Korunması Hakkındaki Kanunda Yapılan Değişikliklerin Anayasa, Ceza ve Ticaret Hukuku Hükümleri Çerçevesinde Değerlendirilmesi, 2002 İstanbul, s. 46-59.)**
- **Türk Ticaret Kanununun Düzenlenmesi Karşısında Sigorta Sözleşmesinin Kuruluşunda Hile Hükümlerinin Uygulanabilirliği (Prof. Dr. Nuri Çelik'e Armağan, İstanbul 2001 s. 744-763.)**
- **Sigorta Ettirenin Zararını Tazmin Eden Sigortacının Zarar Sorumlusundan Temerrüt Faizi Talep Etme Hakkı (Sigorta Hukuku Dergisi, Yıl: 1998, Sayı: 2-1, s. 139-151.)**
- **Kooperatif Genel Kurul Toplantılarında Azınlığın Gündeme Müdahalesi (Hukuk Araştırmaları Dergisi 1995, Cilt: 9, Sayı: 1-3, s. 335-346.)**
- **Kooperatiflerde Azınlığın Genel Kurulun Toplanmasını Sağlama Hakkı (Hukuk Araştırmaları Dergisi 1994, Cilt: 8, Sayı:1-3, s. 147-164.)**
- **Zorunlu Deprem Sigortasına Dair 587 Sayılı Kanun Hükmünde Kararnamenin Özel Sigorta Hukukuna İlişkin Bazı Yönlerden Değerlendirilmesi (Prof. Dr. Merih Kemal Omağ-Yrd. Doç. Dr. Mehmet Somer: Sigorta Murakabe Kanunu'nda Değişiklik Yapan 539. sayılı Kanun Hükmünde Kararnamenin Değerlendirilmesi Sempozyumu 23 Aralık 1994 s. 21-51.)**

- **“Sigortacılık Faaliyetlerinin Düzenlenmesi ve Denetlenmesi Hakkında Kanun Tasarısı” Hükümlerinin Şirketler Hukukuna İlişkin Bazı Yönlerden Değerlendirilmesi** (Doç. Dr. Yalçın Çakalır - Yrd. Doç. Dr. Mehmet Somer; ‘Sigortacılık Faaliyetlerinin Düzenlenmesi ve Denetlenmesi Hakkında Kanun Taslağı’ Sempozyumu Bildiriler-Tartışmalar s. 78-94.)
- **Tescilli Markalar Arasında Haksız Rekabet ve Terkin Davaları** (Argumentum Cilt: 1, Sayı 7, s. 93-96)
- **Türk Anonim Ortaklıklar Hukukunda Yedek Yönetim Kurulu Üyeliği Sorunu** (M. Ü. İİBF Dergisi Prof. Dr. Mübeccel Kıray’a Armağan Cilt: VII, Sayı: 1-2, s. 453-468.)
- **Anonim Ortaklık Yönetimi Kuruluna Geçici Üye Tayinine İlişkin Düşünceler** (Dünya Gazetesi, 29 Ağustos 1990, Sayı: 10573-3017)

ÖNSÖZ

Marmara Üniversitesi Hukuk Fakültesi ve Ticaret Hukuku Anabilim Dalı adına, öğretim üyemiz Doç. Dr. Mehmet SOMER anısına çıkarmış olduğumuz Armağan, gerek Anabilim Dalımız, gerekse şahsım, adına hem bir görev, hem de bir onurdur. Şu ana kadar pek çok çalışmaya önsöz yazdım. Ancak, hiçbiri Doç. Dr. Mehmet SOMER anısına yazmış olduğum bu önsöz kadar bana zor gelmemiştir. Kendisinin bilim adamı özelliklerini ve yıllar süren mesai arkadaşlığımızın derinliğini kısa bir önsöz yazısının çerçevesine sığdırmak pek kolay olmasa gerekir. Ayrıca Doç. Dr. Mehmet SOMER'in zamansız kaybının verdiği hüznün de bu zorlukta payı büyüktür. Doç. Dr. Mehmet SOMER, akademik kariyerine başlamış olduğu tarihten, aramızdan zamansız ayrılışına kadar, kariyerinin her aşamasında işbirliği ve iş barışı içinde çalışmakla gurur duyduğum gerçek bir dost, meslektaş ve mesai arkadaşı olmuştur.

Doç. Dr. Mehmet SOMER, bilimsel araştırma ve çalışmalarını, uygulamaya dayanan deneyimleri ile pekiştirerek Ticaret Hukuku Anabilim Dalımıza sonsuz katkılarda bulunmuştur. Özellikle son derece teknik bir hukuk dalı olan Özel Sigorta Hukuku, alanında gerçekleştirdiği bilimsel araştırmaları ve çalışmaları ile teori ve uygulamaya ışık tutmuş, bu alanda sayıları son derece az olan değerli bilim adamlarından biri olmuştur. Bu çalışmalardan en önemlileri, "Başkası Hesabına Sigorta", "Türk Ticaret Kanunu'nun Düzenlemesi Karşısında, Sigorta Sözleşmesinin Kuruluşunda Hile Hükümlerinin Uygulanabilirliği", "Yargıtay İçtihatları Açısından Sigortacının Rücu Tazminat Taleplerinde Uygulanacak Faiz" ve "Zorunlu Deprem Sigortasına Dair 587 Sayılı Kanun Hükmünde Kararnamenin Özel Sigorta Hukukuna İlişkin Bazı Yönlerden Değerlendirilmesi"dir. Aynı zamanda, Kooperatifler Hukuku ve Sermaye Piyasası Hukuku alanlarındaki, "Sermaye Piyasası Kanunu Hükümlerinin Türk Ticaret Kanunu'nun Tedrici Kuruluş Sistemi Üzerinde Etkileri" isimli çalışmasında, Kara Avrupası Hukuk sistemini benimsemiş olan TTK hükümleri ile Anglo-Amerikan Hukuk sistemini benimseyen Ser.P.K. hükümleri arasındaki sistem farklılıklarını ve çelişkileri başarı ile ortaya koymuş; "Kooperatiflerde Azınlığın Genel Kurulun Toplanmasını Sağlama Hakkı" ve "Kooperatif Genel Kurul Toplantılarında Azınlığın Gündeme Müdahalesi" başlıklı makalelerinde Anonim Ortaklıklarda çoğunluk karşısında bir denge unsuru olan azınlığın, Kooperatifler Hukuku alanındaki uygulamasına değinerek önemli bir konuyu ele almıştır.

Doç. Dr. Mehmet SOMER, lisans ve lisansüstü eğitim ve öğretime yaptığı önemli katkılarla da temayüz etmiş, öğrencileri tarafından sevilmiş ve takdir edilmiştir. Bilimsel anlamdaki çalışmalarının yanı sıra senelerce özveri ile yürütmüş olduğu Dekan Yardımcılığı ve Fakülte Yönetim Kurulu üyeliği ile, Doç. Dr. Mehmet SOMER'in Marmara Üniversitesi Hukuk Fakültesi'ne idari açıdan da büyük ve verimli hizmetleri geçmiştir.

Doç. Dr. Mehmet SOMER'in, en önemli özellikleri sevgili ve değerli Ailesine olan içten bağlılığı, çalışma azmi ve bilimsel araştırmalarında göstermiş olduğu titizlikle diğer çalışma arkadaşlarına örnek olması, onlarla yaptığı bilimsel sohbetlerde, edinmiş olduğu tecrübe ve bilgi birikimini aktarmasıydı. Doç. Dr. Mehmet SOMER, güçlü kişiliği, medeni cesareti ve yardımseverliği ile, hukuki sorunlara objektif ve özgün düşünme ve değerlendirme kriterleri ile yaklaşarak çözümler üretmesi ile ufkumuzu açan bilimsel sohbetleri ile anılarımızda unutulmayacak yer edinmiştir. Bu anılar bizler için her zaman canlılığını koruyan bir değer olacaktır.

Ticaret Hukukunun parlak ve istikbal vadeden bir Hocası sıfatıyla, Doç. Dr. Mehmet SOMER'in anısına çıkarmış olduğumuz Armağan, bizler için saygı, sevgi,

X

şükran ve vefa borcudur. Armağan'a yazı göndererek Hocamıza karşı gönül ve vefa borcumuzun yerine getirilmesine katkıda bulunan değerli meslektaşlarıma sonsuz teşekkürlerimi sunarım.

Ayrıca, bu Armağan'ın yayınlanması için gerekli maddi desteği ve yakın ilgisini esirgemeyen Sayın Av. Fatoş KILIÇ'a ve Kılıç Hukuk Bürosu'na teşekkürü borç biliyorum.

Saygılarımla.

Prof. Dr. Merih Kemal OMAĞ

TEŞEKKÜR

Çoğumuz zaman zaman kelimelerin yetersiz olduğunu, içinde yaşadığımız duyguları anlatmaya yetmediğini biliriz. Burada da “teşekkür” kelimesi işte o şekilde. İçinde şükran duygusu, minnet, saygı, sevgi, gönül borcu vardır. Yani güzel ve olumlu olan pek çok duyguyu birlikte ifade etmek için kullanılmıştır; ne var ki hala yetersiz.

Doç.Dr. Mehmet Somer’e Armağan için yazıları ile katkıda bulunan meslektaşlarımıza teşekkür vesilesi ile gecikmiş de olsa, sonsuz bir sabır, özveri ile ancak bir annenin evladına gösterebileceği şefkat ve sevgiyle hep yanımızda olan özel bir insan, sevgili hocam Onkolog Prof. Dr. Süheyla Serdengeçti’ye; sıkıntılarımızın en başından itibaren yanımızda olan, bizi maddi ve manevi şekilde destekleyen, bir baba, bir ağabey gibi bizimle üzülen bizimle sevinen bir diğer hocam Prof. Dr. Merih Kemal Omağ’a teşekkürü borç bilirim.

Tıbbi gözlemlerine ve tavsiyelerine daima güvendiğim, sakın tavırları ile bize makul davranmayı öğreten, bütün bu süreç içinde ihtiyacımız olduğunda her zaman yanımızda olan, özellikle aldığı destekleyici tıp bilgisinden daima bizi yararlandıran aile hekimi, sevgili dostum, Yard.Doç.Dr. Ayşegül Yıldırım ve maddi-manevi her zaman yanımızda olduğundan emin olduğum değerli meslekdaşım Prof.Dr. Turan Yıldırım’a da aynı şekilde teşekkürlerimi ifade etmek isterim. Armağan’ın çıkartılmasındaki maddi desteğinden ötürü Av. Fatoş Kılıç’a da ayrıca teşekkür ederim.

Prof. Dr. Nur Centel’e, Prof. Dr. Bihterin-Abdullah Dinçkol’a, Prof. Dr. Nihal Saban’a, Yard.Doç.Dr. Emin Kahyaoglu’na, Yard.Doç. Dr. Nurcan İpek’e, Yard. Doç.Dr. İlçin Gönenç’e, Uzman Bilge Tezel’e.....

Sevdiklerimiz, ailelerimiz, dostlarımız, yakınlarımız, arkadaşlarımız, öğrencilerimiz hep yanımızda oldular. Hepsine ne kadar teşekkür edilse azdır. Bütün bu duygusal yük altında unuttuklarım olabilir mi, onları kırmış ya da incitmiş olabilir miyim? kaygısıyla isim zikretmekten korkuyorum. Bilinsin ki, ben sadece yanımda bulunanların değil, bu süre içinde bir kere bile bizi düşünmüş olan, telefon etmek isteyip de rahatsız etmemek için arayamayan, gelmek isteyip çekinen, dua ederek iyilik ve şifa dileyen, sayabildiğim veya sayamadığım tanıdığım veya tanımadığım herkese aynı duygular ile doluyum, onları hep yanımızda hissettim. Ve eminim ki dünyada çok az kişi böyle bir olayı yaşarken bu kadar sevgi dolu, ilgi dolu, dua dolu bir çember oluşur etrafında. İşte biz bu şanslı kişilerdendik ve sizlerin desteği bizim için her zaman önemliydi; ne olduğu ne kadar olduğu değil varlığınız yetti. Hepinize sonsuz teşekkürler...

Buna rağmen, izin verirsiniz, iki kişinin ismini daha burada belirtmek istiyorum. Ayrıca böyle iki evlat yetiştiren ve onların bizim yanımızda oldukları sürece “nereye ise varlıklarını bile unutan” ailelerine ne şekilde teşekkür edilir bilemiyorum. Mehmet’in sevgili asistanları Ayşegül ve Önder. Yüksek Lisans tez çalışmasının en sıkışık döneminde, bütün çalışmalarını bir kenara bırakarak gece gündüz bizimle beraberler. Genç yaşları için çok ağır bir tecrübeyi, sevinçleri, üzüntüleri beraber yaşadık. Sevgiler, çok sağ olun çocuklar...

Armağan’a verilecek yazılarını hazırlarken meslekdaşlarımın pek çoğunun zorlandığını kişisel yakınlıklarım dolayısıyla biliyorum. Tabii ki bu mesleki bir zorlanma değildi. Çok sevilen bir insanın ardından çıkan armağana yazı yazmanın ağırlığıydı. Ne kadar zor olduğunu biliyorum. Bu nedenle, yüreklerinde bu ağırlıkla, her şeye rağmen bunu başardıkları için emek veren herkese bir kez daha gönülden teşekkür ediyorum.

Son olarak, Bu Armağan'ın çıkmasında emeği geçen Yayın Komitesine, eser sahibi meslektaşlarımaya sonsuz teşekkürler. Ellerine, yüreklerine sağlık... Sağlıkla ve sevgiyle kalın. Saygılarımla...

Doç. Dr. Pervin SOMER